

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Асен Кънчев Рахнев

на дисертационен труд
„Оптимизация на глобализациите в InfoStation мрежова среда”
с автор Иван Марков Димитров
за придобиване на образователната и научна степен „доктор“
в област: 4. Природни науки, математика и информатика,
професионално направление: 4.6. Информатика и компютърни науки,
докторска програма „Информатика“

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № Р33-3065 от 15.07.2014 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски” съм определен за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „**Оптимизация на глобализациите в InfoStation мрежова среда**” за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в *Област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление: 4.6. Информатика и компютърни науки, докторска програма „Информатика”*.

Автор на дисертационния труд е гл. ас. Иван Марков Димитров – докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Компютърни системи”, с научни ръководители проф. д-р Станимир Стоянов, Пловдивски университет и доц. д-р Иван Ганчев, Пловдивски университет.

Представеният от Иван Марков Димитров комплект материали е в съответствие с чл. 36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ „Паисий Хилендарски“. Комплектът включва следните документи:

0. Молба до Ректора на Пловдивски университет за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд;

1. Автобиография по европейски формат;

2. Диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“;

3. Заповед № Р33-472 от 14.02.2012 г. за провеждане на процедура за зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка;

4. Заповед № Р33-785 от 06.03.2012 г. за зачисляване в процедура на самостоятелна подготовка;

5. Заповед № 63 от 18.10.2012 г. за провеждане на изпита по научна специалност Информатика от индивидуалния план;

6. Протокол от 08.11.2012 г. за успешно издържан изпит по научна специалност Информатика от индивидуалния план;

7. Заповед №Р33-5960 от 19.12.2013 г. за видоизменяне на заповед № Р33-785/06.03.2012 г. за определяне на втори научен ръководител;
8. Заповед № Р33-1699 от 12.05.2014 г. за отписване от докторантура с право на защита;
9. Протокол № 8–13/14 от 05.06.2014 г. (препис-извлечение) на КС за откриване на процедура за предварително обсъждане на дисертационния труд;
10. Заповед № Р33–2229 от 11.06.2014 г. за разширяване на КС във връзка с предварителното обсъждане на дисертационния труд;
11. Протокол № 9-13/14 от 30.06.2014 г. (препис-извлечение) на КС от предварително обсъждане на дисертационния труд;
12. Списък на всички научни публикации и участия в научни проекти;
13. Списък на научните трудове по темата на дисертационния труд;
14. Дисертационен труд с декларация за оригиналност;
15. Автореферат;
16. Копия на публикациите по темата на дисертационния труд;
17. Служебна бележка № 689/09.06.2014 г. от НПД при ПУ „Паисий Хилендарски“ за участие в научни проекти;
18. Декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
19. Справка за спазване на специфичните изисквания на ФМИ при ПУ, съгласно чл. 36. (1), т. 9 от ПРАСПУ за придобиване на образователна и научна степен „доктор“;
20. Заповед №Р33-3065 от 15.07.2014 г. за научно жури за провеждане на защитата на дисертационния труд.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Иван Димитров завършва Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ през 1996 год. със специалност „Математика – специализация Информатика“, магистър. От 1997 г. до 2001 г. е асистент, от 2001 г. до 2004 г. е старши асистент и от 2004 г. до момента е главен асистент във ФМИ на Пловдивския университет. Води упражнения по дисциплината „Програмиране на Java“ и различни практикуми в бакалавърските програми по информатика. Той е научен ръководил на много успешно защитили дипломанти. Участвал е в два национални и два университетски научно-изследователски проекти. В периода 2012 – 2014 год. е докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Компютърни системи“ на ФМИ на Пловдивския университет. Отписан е с право на защита със заповед № Р33-1699 от 12.05.2014 г.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Въпреки съществуването на различни подходи и модели, описани в специализираната литература, оптималното разпределение на информационните ресурси в разпределена среда, оперираща върху специфична мрежова инфраструктура, е безспорно един актуален изследователски проблем. Целта на изследването е ясно дефинирана и отразява актуалността на тематиката. Задачите кореспондират с целта и предложената методология.

4. Познаване на проблема

Анализът на актуалното състояние в областта на изследването, направен в първата глава, проучените литературни източници (библиографията съдържа 156 литературни източника), както и изводите за изграждането на системите за оптимизация на информационните ресурси ORELO и ORELA ми дават основание да заключа, че докторантът познава задълбочено проблема на дисертационния труд.

5. Методика на изследването

Във втората глава на дисертационния труд детайлно е представена методологията на изследването, която доразвива и детайлизира методологията за разработване на DeLC. Методологията свързва в единен подход четири основополагащи изследването проблема: представяне обекта на изследването като абстрактен модел, обобщение на този модел, еволюционна стратегия и генератор на карта на разпределение на информационните ресурси, използващ резултатите от приложение на еволюционната стратегия върху обобщения модел. За представяне на абстрактните модели се използват графи.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд на Иван Марков Димитров на тема „Оптимизация на глобализациите в InfoStation мрежова среда” е в обем от 118 страници и се състои от увод, четири глави, заключение, приложения и библиография. Библиографията включва 156 източника, от които 14 на български, 141 на английски и 1 на немски език. Приложена е декларация за оригиналност по чл. 32, ал. 2 от ПРАС ПУ. В приложения са дадени: доклади на автора на международни и национални конференции, участие на автора в научни проекти, публикации на автора по дисертационния труд, публикации на автора извън дисертационния.

Целта на дисертационния труд, формулирана в увода, е „създаване и програмна реализация на формален модел за оптимално разполагане на информационните ресурси на DeLC и неговото разширение (Виртуалното образователно пространство) върху разпределени изчислителни конфигурации (InfoStation станции)”.

Поставените задачи, свързани с целта на дисертационния труд са:

- създаване на формализиран модел за разпределеното разполагане на информационните ресурси на DeLC и Виртуалното образователно пространство;
- разработване на метод за решаване на задачата за оптимално разполагане на информационните ресурси;
- прототипна реализация и оценка на обектно-ориентираната версия на модела и метода;
- прототипна реализация и оценка на агентно-ориентираната версия на модела и метода.

Структурата на дисертационния труд е изградена като се следват целта и задачите. Освен целта и задачите в увода е представена средата, в която се възнамерява да бъдат използвани резултатите от дисертационния труд.

В първата глава се прави обзор на представените в специализираната литература методи за решаване на такъв клас оптимизационни задачи. Разгледани са различни модификации на алгоритъма за решаване на проблеми посредством евристично търсене A*. Подробно са представени наложилите се подходи и модели, използващи еволюционни стратегии, както и техните съвременни модификации и приложения. Направен е преглед на еволюционни стратегии, реализирани с помощта на интелигентни агенти.

Втората глава описва разработения от докторанта абстрактен модел на разполагането на информационните ресурси в специфичната InfoStation мрежова инфраструктура, използвана от разпределената среда DeLC. В началото на главата са дадени неформални дефиниции на използваните основни понятия. Подробно е представен подхода за решаване на оптимизационната задача, наречена RG (request Globalization) проблем. В съответствие с предложения подход решение на RG проблема се търси на три етапа: подготвителен етап, в който се прави формално представяне на картата на разполагане на информационните ресурси; еволюционна стъпка, където се търси на оптимално разполагане на информационните ресурси; интерпретация – резултатите от еволюцията се интерпретират в терминологията на картата на разполагане на информационните ресурси. В тази глава са дадени формалните представяния на базовите елементи на модела – карта на разполагане, граф на информационните ресурси, граф на разполагане, трансформация на графа на разполагане и еволюционния модел.

В третата глава е описана обектно-ориентираната прототипна реализация на теоретичния модел, представен във втората глава на дисертационния труд. Обектно-ориентирана версия е създадена на езика за програмиране Java в средата Eclipse. Този софтуер може да се интегрира в обектно-ориентирани приложения за такъв тип оптимални задачи. Детайлно са представени базовите класове на прототипа, включително съставлящите ги методи. В края на главата са обобщени резултатите от експериментите, проведени със системата.

В четвърта глава е описана агентно-ориентираната прототипна реализация на теоретичния модел. Агентно-ориентираната версия е имплементирана на основата на обектно-ориентирания прототип посредством използване на реинженерингов подход. Изходният код е декомпозира на отделни функционални модули, които впоследствие са реализирани с помощта на развойната среда JADE. Проведени са еквивалентни експерименти с агентно-ориентирания прототип и е направен сравнителен анализ между двете версии.

В заключението са обобщени приносите, представени в дисертационния труд. За бъдещото развитие на получените в дисертационния труд резултати са предвидени три насоки.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Приносите на дисертационния труд бих определил предимно като научно-практически и практически. Приносите обобщавам както следва:

- Създаден е теоретичен модел на разполагането на информационните ресурси върху разпределена InfoStation мрежова архитектура;
- Създадена е еволюционна стратегия за намиране на оптимално разполагане на информационните ресурси върху разпределени изчислителни конфигурации (InfoStations), интегрирана в теоретичния модел;
- Разработен е програмен прототип на теоретичния модел и еволюционната стратегия с обектно-ориентирана архитектура;
- Разработен е програмен прототип теоретичния модел и еволюционната стратегия с агентно-ориентирана архитектура.

Искам да отбележа също доброто структуриране на работата и добре оформените схеми и диаграми, онагледяващи моделите, подходите и резултатите на дисертационния труд.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

За участието в процедурата за получаване на образователната и научна степен „доктор” докторантът Иван Марков Димитров е представил:

- Пет публикации по темата на дисертационния труд, като:
  - 1 публикация с импакт фактор в списание “Доклади на БАН”;
  - 3 публикации в сборници на международни конференции (две от тях са приети за печат);
  - 1 публикация от национална конференция;
  - 1 публикация е на български език, а 4 публикации са на английски език;
  - всички публикации са в съавторство, в две от тях докторантът е първи автор.
- Представен е списък с публикации на докторанта, които не са цитирани в дисертационния труд. Той съдържа 5 публикации – 2 са публикувани в сборници на конференции с международно участие, 2 са от национални конференции и 1 е публикувана в Научни трудове на Съюза на учените, клон Пловдив.

9. Лично участие на докторанта

Познавам лично докторанта като отличен студент във ФМИ на ПУ и след това като асистент в същия факултет. Убеден съм, че представените в дисертационния труд резултати са негово лично дело.

10. Автореферат

Авторефератът добре отразява основните положения, получените приноси в дисертационния труд и тяхната апробация.

11. Критични забележки и препоръки

Искам да отбележа, че голяма част от предварителните ми критични бележки за предварителната защита са взети под внимание и са направени съответни корекции в окончателния вариант на дисертационния труд.

Някои критични бележки:

- Не се анализират и дискутират евентуални недостатъци на предложения подход;
- Не се правят ясни изводи при сравнителния анализ между двете прототипни версии;
- Желателно е докторантът да помисли за самостоятелни публикации, макар че участието в съвместни публикации е индикатор за наличие на умение за работа в екип.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски” и специфичните изисквания на Факултета по математика и информатика при ПУ „Паисий Хилендарски” за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

Давам положителна оценка за дисертационния труд, автореферата, научните публикации и научните приноси на гл. ас. Иван Марков Димитров.

Постигнатите резултати ми дават основание да предложа на членовете на научното жури да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор” на **Иван Марков Димитров** в област на висше образование: „4. Природни науки, математика и информатика”, професионално направление „4.6. Информатика и компютърни науки”, докторска програма (научна специалност): „Информатика ”.

05. 09.2014 год.

Пловдив

Подпис: .....

(проф. д-р Асен Рахнев)